

GENEALOGIE

v praxi

14. přednáška
Rodové kroniky, rodová setkání

Zpracoval: doc. Ing. František Borůvka, CSc.
Garant: doc. PhDr. Jaroslav Pažout, Ph.D.

Cíl přednášky

- Opakování
- Rodová setkání
- Rodové kroniky, zpracování
- Genealogie a genetika
- Literatura
- Zápočty

Opakování

- Další zdroje bádání
- Zajímavé odkazy
- Příklady nematričních archiválií

Rodová setkání

● Rodová setkání

- Hezkým vyvrcholením práce rodopisce, která však nikdy nekončí, bývá uspořádání rodového setkání
- Vždy záleží, zda se v rodu najde někdo ochotný sraz svolat a připravit
- Důležité bývá zvolit vhodné místo k setkání. Mělo by být promyšleno aby prostředí všem vyhovovalo
- Velmi důležitý bývá program srazu. Díky programu se sraz může vydařit nebo také zcela pokazit. Významné bývá, zda se vydaří první sraz a rodová setkávání se stanou tradicí.
- Zásadní bývá určit frekvenci setkávání. Například náš rod se setkává každé dva roky
- Nedílnou součástí každého rodového setkání bývá společné fotografování.

Rodinná kronika

● Rodinná kronika

- Pokud jsme došli tak daleko do historie, jak nám archiválie dovolily, máme stovky informací o svých předcích a vytvořený rodový strom zachycující vazby mezi desítkami příbuzných, je na čase ze všech suchých genealogických informací vytvořit unikátní příběh našeho rodu - rodovou kroniku
- Na rozdíl od rodokmenu rodinná kronika zachycuje celý příběh vaší rodiny a vašich předků. Popisuje události, kterých byli svědky, prostředí ve kterém žili a problémy, se kterými se potýkali.
- Rodinná kronika pomáhá často pochopit, jaké kroky vedly předky k životu, který vedli, a které události a rozhodnutí mohou mít vliv i na váš život a vaši rodinu v současnosti.
- Při tvorbě rodinné kroniky se vychází z rodokmenu a zahrnují se další informační zdroje (gruntovní knihy, soupisy poddaných, sčítání lidu, policejní záznamy, noviny apod.).

Rodinná kronika

● Rodinná kronika

- Údaje z archiválií je možno doplnit fotografiemi, mapami a různými přehledy. Získané informace se zasadí do historického kontextu a dostaneme tak přesnější obraz života předků.
- Do kroniky můžeme uvést podrobnosti ze života, jako například informace o povolání, kterým se živil, kde a jak bydleli, jak se bavili. Je možné zpracovat informace o sídlech, kde žili, jak se chovalo jejich okolí a jakým společenským normám se naši předci přizpůsobovali.
- Kroniku je možné doplnit o nakreslenou rekonstrukci domu předků, nebo o podrobnější historické informace o době, ve které jednotlivé generace rodu žily. Déle můžeme uvést příběhy, které se vážou k jednotlivým osobám nebo domům, ve kterých žily.
- Kronika může být zpracována pro jednu rodovou linii předků nebo i pro více linií (například pro rody otce a matky).

Rodinná kronika

● Deset rad jak psát rodovou kroniku

1. **Od začátku na konec.** Tak jako každý správný příběh by i rodová kronika měla mít začátek a konec (i když ten o vašem rodu ještě zdaleka nebyl dopsán). Začněte nejstaršími dohledanými informacemi o svých předcích a pokračujte směrem do současnosti. Skončit pak můžete u své osoby nebo u potomků. Ideální je příběh členit do jednotlivých generací, z nichž každá bude představovat samostatnou kapitolu. V **úvodu** by mělo být uvedeny důvody k sepsání kroniky rodu a pár slov o autorovi.
2. **Větev po větvi.** Pokud máte rodokmen zpracovaný jako vývod nebo kombinaci více přímých otcovských linií, je ideální celou kroniku rozdělit do několika samostatných částí. Každá z nich by se měla věnovat konkrétní části rodového stromu, nebo jedné rodové větvi. Kniha tak bude pro čtenáře přehlednější a jednotlivé příběhy budou na sebe plynuleji navazovat.

Rodinná kronika

● Deset rad jak psát rodovou kroniku

3. ***Každá archiválie má v knize své místo.*** Ke každému předkovi v každé generaci byste měli přiřadit všechny nalezené matriční záznamy, pozemkové knihy, indikační skici, sčítání lidu a další archiválie, které se ho týkají. Myslete také na to, že většina lidí, kteří budou knihou listovat a číst ji, velkou část záznamů nepřečtou. Připojte k nim proto také přepis textů v češtině.
4. ***Vyprávějte příběhy.*** Pokuste se sestavit příběh jednotlivých předků. Od narození, přes svatbu, vojenskou povinnost, potomky, povolání až po poslední vydechnutí. Čím více informací jste dohledali, tím bohatší příběh bude.
5. ***Zalijte to omáčkou.*** Přidejte do knihy vše, co čtenářům přiblíží život konkrétního předka. Popis zvyků a tradic, přiblížení událostí a života v dané době nebo historii míst, kde váš rod bydlel. Nezapomeňte vysvětlit pojmy uvedené v záznamech.

Rodinná kronika

● Deset rad jak psát rodovou kroniku

6. ***Devatero řemesel***. Zvláštní pozornost byste měli věnovat také tomu, čím se váš předek živil. Ať už byl rolník, podruh nebo se věnoval jednomu z řemesel, snažte se čtenářům jeho práci přiblížit. Například doplňte i fotografie dobového náčiní.
7. ***Ať to hezky vypadá***. Text oživte obrazovým materiálem. Kromě již zmíněných indikačních skic a fotokopií záznamů připojte také naskenované fotografie vašich předků a příbuzných. Nezapomeňte tak navštívit vaše příbuzné, kteří budou kromě fotek cenným zdrojem dalších informací, jak jsme o tom hovořili v prvních přednáškách. Textovou část můžete okořenit také starými mapami míst, kde vaši předci žili, fotografiemi či pohlednicemi z těchto míst, případně fotografiemi kostelů, ve kterých se odehrávaly události popsané v matričních záznamech.

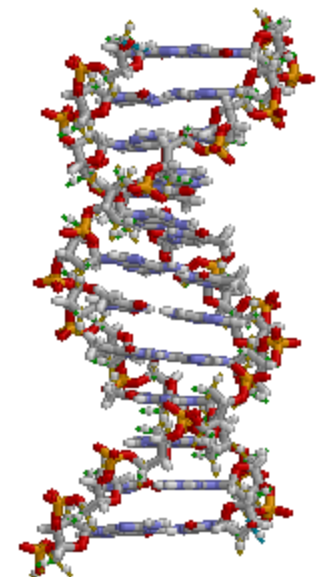
Rodinná kronika

● Deset rad jak psát rodovou kroniku

8. **Rodový strom jako rozcestník.** Do knihy rodu umístěte také samotný rodový strom, který bude důležitým prvkem proto, aby se čtenáři v jednotlivých předcích vyznali a dokázali se v knize orientovat. Strom si můžete graficky zpracovat nebo ho vytvořit v tabulce nebo v některém z genealogických programů.
9. **Statistika.** Můžete doplnit i nejrůznější statistiky vašeho rodu. Například o nejčastěji používaná jména, příčiny úmrtí, průměrný věk vstupu do manželství, porodu, úmrtí atd. Tyto informace se budou hodit především pro rozsáhlé vývody, kdy budou statistiky zajímavější, než u přímé rodové linie.
10. **Nezapomeňte na zdroje.** V knize uveďte z jakých archivních zdrojů jste všechny informace o vašich předcích čerpali, aby byli vaši potomci v případě navázání práce na rodokmenu schopni vše dohledat a ověřit.

Genealogie a genetika

- Genetika je biologická věda, zabývající se dědičností i proměnlivostí organismů a jejími příčinami
- Nositelkou genetické informace všech organismů je DNA (Deoxyribonukleová kyselina).
- Genetická genealogie
  - v genetické informaci - DNA - každého člověka jsou části, které se mění jen velmi vzácně a po mnoho generací zůstávají neměnné. Jinými slovy, stejnou sadu či kombinaci genetických znaků, které tvoří tuto téměř neměnnou část DNA, a kterou nosíte vy ve své genetické informaci, nosil již váš pra, pra, pra, pra ..... předek

Genealogie a genetika

- Kombinaci genetických znaků odhalí genografický test - analýzou DNA tedy můžeme zjistit svůj genetický profil - haplotyp
- Odkazy zabývající se testy DNA
  - Obecné údaje o genetických testech a databázích najdeme na portále www.genebaze.cz
  - Na tomto portále se zpracovává i projekt [genetika a příjmení](#). Přihlášení do projektu je možné přes odkaz „Registrace-Dotazník“ kde je nutno vyplnit [vstupní dotazník](#)
  - [Česká národní genografická databáze](#) portál, ve kterém si lidé mohou vyhledávat své vzdálené příbuzné a případné genetické shody.
  - Další instituce zabývající se zpracováním placených genografických testů: [Genomac](#), [Genexone](#), [DNAtest](#), [Forenzní DNA servis](#)

Literatura

1. Peterka, Josef: Cesta k rodinným kořenům, Praha 2006.
2. Řičař, Kristoslav: Rodokmen, Praha 2013.
3. Řičař, Kristoslav: Občanská genealogie, Praha 2000.
4. Svoboda, Vladimír: Minimum o rodokmenu, Praha 1998.
5. Lednická, Blanka: Sestavte si rodokmen, Praha 2012.
6. Peremská, Lenka: Váš rodokmen krok za krokem, Brno 2013.
7. Internet, stránky s rodopisnými informacemi

Děkuji za pozornost

Přeji hodně úspěchů a trpělivosti při pátrání po
rodových kořenech